

Oponentský posudek

diplomové práce **Michaely Maškové** na téma

„Ústavní základy rodinných práv“

Náplní posuzované diplomové práce měl být komplexní rozbor problematiky rodinných práv na pozadí ústavního katalogu lidských práv. Autorka měla vedle ústavní a zákonné úpravy využít i katalogy lidských práv a související soudní judikaturu. Nutno podotknout, že tento ambiciózní záměr byl naplněn jen částečně, diplomantka totiž úplně nepochopitelně pominula judikaturu nejen Ústavního soudu ČR, ale i Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“).

Formální a stylistická stránka

Posuzovaná diplomová práce čítá 64 stran a je rozdělena do osmi kapitol (včetně úvodu a závěru), dále zahrnuje obsah, anglicky psané resumé a seznam použitých zdrojů. Rozsahově tedy práce odpovídá požadavkům na diplomové práce kladeným. Její formální stránka dosahuje velmi dobré úrovně.

Po stylistické stránce dosahuje diplomová práce standardní úrovně, stejně tak nemám připomínky k další úpravě práce.

Obsahová stránka

Obsah práce odpovídá jejímu názvu. Je třeba konstatovat, že stanovené téma je dosti obsáhlé, proto bych považovala za vhodné, kdyby v úvodu práce diplomantka vymezila, na která práva se bude úžeji zaměřovat. Takto v práci kromě judikatury pojednala zběžně vše, ale do potřebné hloubky se nedostala v žádné její části.

V úvodu práce diplomantka předesílá, čím se ve své práci bude zabývat, postrádám ale kvalitnější vymezení cílů. Tyto jsou vymezeny velice obecně („vymezení ústavních základů rodinných práv v ČR“) nebo velice nešťastně („mezi mé hlavní cíle patří vymezení jednotlivých kapitol“). Zároveň postrádám metody, které diplomantka ve své práci hodlá využít a taktéž nastínění zdrojů. Musím tedy konstatovat, že úvod práce neobsahuje všechny předpokládané náležitosti.

Kapitola druhá pojednává obecně o lidských a rodinných právech. Kapitola třetí pak o zakotvení rodinných práv v historických ústavních dokumentech. Vzhledem k popisnosti těchto částí a zároveň malému počtu zdrojů neshledávám tyto pasáže nijak vědecky přínosné.

Za jádro práce považuji kapitolu čtvrtou, kde diplomantka komentářovou formou přistupuje k jednotlivým rodinným právům obsaženým v Listině. Vysvětluje jednotlivé pojmy a upozorňuje na určité klíčové body. Využívá přitom především dva Komentáře k Listině a jednu učebnici Ústavního práva. Za absolutně nepochopitelné považuji nevyužití soudní judikatury, která se týká ochrany rodinného života.

Tento nedostatek je snad ještě markantnější v kapitole následující, jejímž obsahem je nadstátní ochrana rodinných práv, která představuje jen výčet mezinárodních smluv o lidských právech a jejich jednotlivá ustanovení týkající se rodinných práv. Diplomantka zde ale opět opominula především judikaturu ESLP, který se rodinnými právy opakovaně zabývá a jeho rozhodovací činnost představuje významné vodítko pro soudy členských států Rady Evropy, tedy i pro ČR.

Kapitola šestá by měla představovat komparativní část, není ovšem zdůvodněno, proč si diplomantka zvolila právě tyto státy. Náplní této části práce je výčet ústavních článků, které upravují rodinná práva. Opět bez nějakého širšího rozměru.

Kapitola sedmá má přinést úvahy de lege ferenda, kde diplomantka stručně rozebírá NOZ a přináší návrh na zahrnutí institutu náhradní matky do právní úpravy.

Práce s literaturou a ostatními prameny

Diplomantka pracuje s dostatečným fondem odborné literatury, přičemž použité zdroje odkazuje přiměřeným způsobem. Opakovaně zdůrazňuji, že za závažný nedostatek považuji téměř úplnou absenci judikatury. Posuzovaná diplomová práce úspěšně prošla systémem kontroly plagiátorství THESIS.

V průběhu obhajoby doporučuji diplomantce zodpovědět následující otázky:

- Především diplomantce doporučuji, aby v přípravě na obhajobu doplnila nedostatky v judikatuře.
- Vyvodila si následně diplomantka z judikatury ESLP nějaké závěry týkající se úrovně ochrany rodinného života v ČR?

Závěr:

Celkově práci hodnotím jako pokus o komplexní zpracování problematiky rodinných práv, který ale nedosahuje potřebné hloubky, k čemuž přispělo i minimální využití judikatury, která rodinná práva významně vykládá a dotváří.

Přes uvedené výhrady shledávám diplomovou práci jako vyhovující předepsaným formálním i obsahovým požadavkům, proto ji **doporučuji k obhajobě**. Hodnocení prozatím navrhuji mezi stupni velmi dobře a dobře, přičemž výsledné hodnocení bude záviset na úrovni obhajoby.

V Plzni dne 9. 4. 2013

JUDr. Zuzana Vostrá, Ph.D.